

Sollentuna kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Rösjöskolan
belägen i Sollentuna kommun

Tillsyn i Rösjöskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Sollentuna kommun under hösten 2016. Rösjöskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 8 och den 11 november 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 3

På ämnesproven i årskurs 3, läsåret 2014/15, var andelen elever som hade nått kravnivån i matematik högre än i övriga riket, förutom på delprovet "mätning massa, skriftliga räknemetoder". På ämnesprovet i svenska var andelen elever som hade nått kravnivån i svenska högre än i övriga riket, förutom på delprovet "tala, muntlig uppgift".

Årskurs 6

På ämnesproven i årskurs 6, läsåret 2014/15, var den genomsnittliga provbetygspoängen högre än i övriga riket, förutom på delprovet "skriftlig förmåga" i engelska.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde våren 2016 en enkät bland eleverna i årskurs 5 på Rösjöskolan med en svarsfrekvens på 89 procent. Enkäten visar att 61 procent av eleverna i årskurs 5 svarat "stämmer ganska bra" eller "stämmer helt och hållet" på påståendet "Jag känner mig trygg i skolan".

Av eleverna i årskurs 5 på Rösjöskolan har 86 procent svarat "stämmer ganska bra" eller "stämmer helt och hållet" på påståendet "Jag har studiero på lektioner" och 49 procent av eleverna svarade "stämmer ganska bra" eller "stämmer helt och hållet" på påståendet "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet".

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Anmärkning	2017-04-28
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-04-28
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens sammanfattande bedömning är att utbildningen på Rösjöskolan inte utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Vidare är skolans studie- och yrkesorienterande verksamhet inte utformad så att den tillgodoser alla elevers behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sollentuna kommun att senast den 28 april 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sollentuna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterade verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att det bedrivs en studie- och yrkesorienterad verksamhet som tillgodoser elevernas behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans studie- och yrkesorienterade verksamhet inte tillgodoser alla elevers behov av vägledning inför deras val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Utredningen visar att det inte finns någon framtagen och implementerad plan för den studie- och yrkesvägledande verksamheten på skolan. Visserligen framgår det att eleverna i årskurs 6 har fått information inför deras språkval, men även att eleverna inte har fått någon organiserad information om vidare studier eller yrkesval.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

I förarbeten till skollagen framgår att eleverna ska ha tillgång till studie- och yrkesvägledningskompetens. Det innebär inte att kompetensen måste finnas på den egna skolenheten men eleverna måste ha tillgång till kompetensen (prop.2009/10:165 s. 279).

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn och lärare framkommer att det inte finns någon studie- och yrkesvägledare anställd på skolan. I intervjun med rektorn framkommer att han i nuläget ansvarar för studie- och yrkesvägledningen, men att detta ansvar kommer att delegeras till någon annan i personalen som han bedömer har mest kompetens att utföra detta uppdrag.

Några av lärarna uppger att lärare i de samhällsorienterande ämnena tar upp olika yrken i sina ämnen, men att lärarna inte har någon kontakt med en studie- och yrkesvägledare. Lärarna uppger även att det inte finns någon plan för den studie- och yrkesvägledande verksamheten.

Eleverna i årskurserna 2, 4, 5 och 6 uppger att de inte har pratat om yrken i klasserna. Eleverna i årskurs 6 uppger dock att de har fått information inför språkvalet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Rösjöskolan inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Sollentuna kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sollentuna kommun en anmärkning. Sollentuna kommun ska senast den 28 april 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sollentuna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Säkerställa att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen inte är utformad så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Utredningen visar att det inte är studiero i alla klasser och på alla lektioner. Av utredningen framkommer visserligen att skolan känner till bristerna i studieron och att åtgärder vidtas för att komma till rätta med bristerna. Utredningen visar dock att detta arbete behöver intensifieras så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Skolinspektionens utredning

I skolans redovisning inför Skolinspektionens tillsyn uppger rektorn att skolan under läsåret 2015/16 arbetade med olika insatser i två klasser för att skapa studiero. Rektorn uppger även att studieron förbättrades något i klasserna under våren 2016, men inte i tillräcklig utsträckning.

I Skolinspektionens intervjuer med elever i årskurserna 2, 4, 5 och 6 uppger elever att det är sämre studiero på vissa lektioner. Elever i årskurserna 5 och 6 uppger som exempel att det har förekommit att elever välter bord under pågående lektion. Däremot säger eleverna i årskurs 6 att det är lugnare i deras klass. I intervju med samtliga av elevgrupperna framkommer att lärarna brukar säga till eleverna om det är stökigt på lektionerna. Eleverna i samtliga intervjugrupper säger även att om det inte blir lugnare av att läraren säger till får den eleven som stör undervisningen sätta sig utanför klassrummet och arbeta. Eleverna i årskurs 5 och 6 uppger även att det är stökigare på vissa lektioner där läraren inte säger till eleverna lika mycket som övriga lärare gör.

I intervju med lärare i årskurserna 4-6 framkommer att skolan och rektorn har arbetat mycket med studieron på skolan. Lärarna säger även att arbetet med studieron tar lång tid.

I intervju med elevhälsan framkommer att det är problem i två klasser som har tagit mycket kraft från skolans personal för att åtgärda. Elevhälsan säger även att studieron på skolan överlag är god, men att det fortfarande finns problem med studieron i två klasser.

I intervju med rektorn uppger han att studieron är ett utvecklingsområde på skolan och att det handlar om att skapa en bra lärandemiljö för eleverna. Rektorn uppger även att eleverna tycker att det är en god studiemiljö, men att lärarna kan uppleva det annorlunda. Rektorn säger vidare att det inte finns en sämre studiemiljö i en specifik klass.

Motivering till anmärkning som ingripande

Mot bakgrund av att skolan själv har identifierat bristerna i studieron, och att det redan har påbörjats ett förbättringsarbete med studieron, bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar därför Sollentuna kommun en anmärkning.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta

arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktiva ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med

grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Andreas Mehnert
Beslutsfattare

Linda Wolf
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Rösjöskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Rösjöskolan

Rösjöskolan är en kommunal skola i Sollentuna kommun. På Rösjöskolan går det totalt 414 elever i grundskolans verksamhet.

På Rösjöskolans grundskola finns det två förskoleklasser och 18 grundskoleklasser för årskurserna 1-6. På grundskolan finns även en klass kallad 1-6 E som är anpassad till elever med diagnosen autism. Det finns vidare en särskild undervisningsgrupp kallad "Lilla klassen" med totalt 6 elever. På Rösjöskolan finns även fritidshem och förskola.